

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız hakkında kanun tasarısı ve Ticaret Komisyonu raporu (1/72)

Ticaret Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Ticaret Komisyonu

Esas No. 1/72

Karar No. 39.

20 . VII . 1951

Yüksek Başkanlığa

Kamutayın 16 . VII . 1951 tarihli toplantısında, Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına dâhil memleketler arasındaki mübadeleleri serbestleştirmek amacıyla mezkûr teşkilâta dâhil memleketler arasında imzalanan (Avrupa Tediye Birliği Anlaşması) na katılmamız hakkındaki kanun tasarısının Dışişleri ve Ticaret komisyonları raporlarının müzakeresi sırasında, tasarıya bağlı anlaşmada tercüme hataları olduğu tesbit edilmiş ve Yüce Kamutayın kararıyla tasarı ve ekleri komisyona iade edilmişti.

Yeniden tercüme ettirilen anlaşma Komisyonumuzun 20 . VII . 1951 tarihindeki toplantısında incelenmiş ve kabul olunarak Yüksek Meclise sunulması ittifakla kararlaştırılmıştır.

Saygı ile arz olunur.

Ticaret Komisyonu Başkanı

Erzurum

S. Başak

Afyon K.

S. Kerman

İzmir

T. Gürerk

Maraş

R. Öksüz

İmzada bulunamadı.

Trabzon

C. Zamangül

Sözcü

Balıkesir

E. Güreli

Afyon K.

G. Yiğitbaş

Kâtip

Ankara

S. Benli

Ankara

H. Bulgurlu

Kütahya

A. Kavuncu

Sivas

H. Yüksel

Amasya

H. Koray

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDA ANLAŞMA

Federal Almanya Cumhuriyeti, Avusturya Cumhuriyeti, Belçika Kırallığı, Danimarka Kırallığı, Fransa Cumhuriyeti, Yunanistan Kırallığı, İrlanda Cumhuriyeti, İzlanda Cumhuriyeti, İtalya Cumhuriyeti, Lüksemburg Büyük Dukalığı, Norveç Kırallığı, Hollanda Kırallığı, Portekiz Cumhuriyeti, Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Kırallığı, İsveç, İsviçre Konfederasyonu ve Türkiye Cumhuriyeti hükümetleri ile Serbest Triyeste Ülkesi İngiliz - Amerikan Bölgesi Kumandanı;

Görünen ve görünmeyen mübadelelerin kendi aralarında ve kendilerine bağlı para sahalarında, çok taraflı olarak yapılabilmesi maksadiyle, aralarında çok taraflı bir tediye sistemi kurmayı arzu ederek;

Böyle bir tediye sisteminin Âkîd Taraflar arasında, fark gözetmeyici bir esas dairesinde, mübadelelerin ve görünmeyen muamelelerin serbestleştirilmesini mümkün olduğu kadar geniş bir ölçüde kolaylaştıracağını; istisnai mahiyette olan harici yardımdan kendilerini âzade kılmak için Âkîd Taraflarca sarfedilen gayretleri kolaylaştıracağını; Âkîd Tarafları, iç malî istikrarlarının temini lüzumunun müsaadesi nispetinde, mübadele ve çalıştırma konularında yüksek ve müstakar bir seviyeye ulaşmaya veya böyle bir seviyeyi idame ettirmeye teşvik edeceğini; hususiyle, kendilerine kısmen altın ve döviz ihtiyatları rolünü oynayabilecek kaynaklar temin ederek ve, vaziyetleri düzeltilmişinde, imkânlar yaratarak altın ve döviz ihtiyatlarını takviyeye teşvik etmek suretiyle, şimdiki durumlarından Avrupa Kalkınma Programı tatbikatının sona ermesinden sonra hâsıl olacak duruma geçişte faydalı olacağını, nazarı itibara alarak;

Böyle bir tediye sisteminin tam olarak çok taraflı mübadele usulüne dönüşü teshil ederken, arzu edilen bâzı ticari ihtisaslaşma şekillerinin idamesine imkân vereceğini ve aynı zamanda, paraların tahvilinde umumi serbestliğe avdeti kolaylaştıracağını nazarı itibara alarak;

Böyle bir tediye sisteminin, hem Avrupa Kalkınma Programı tatbikatı hitam bulduktan sonra da yürürlükte kalabilecek hem de çok taraflı başka bir Avrupa tediye sistemi kurulması mümkün oluncaya kadar işliyebilecek bir şekilde tesisi lâzımgeldiğini nazarı itibara alarak;

Bu arada, Âkîd Tarafların iç ve dış malî muvazenelerinin idamesinin böyle bir tediye sisteminin iyi bir şekilde işleminin zaruri bir şartı olduğunu da nazarı itibara alarak;

Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyinin (aşağıda «Konsey» denmiştir) işbu Anlaşma metnini kabul ile Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilâtı (aşağıda «Teşkilât» denmiştir) üyelerince imzalanmasını tavsiye eden ve işbu Anlaşmada derpiş olunan vazifelerin, Anlaşmanın yürürlüğe girmesini mütaakıp, Teşkilâtça deruhde edilmesini karar altına alan 18 Ağustos 1950 tarihli kararını nazarı itibara alarak;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

Kısım : I

Umumi hükümler

Madde — 1.

Avrupa Tediye Birliği

Âkîd Taraflar aralarında, Teşkilât çevresi dâhilinde işliyecek, bir Avrupa Tediye Birliği (aşağıda «Birlik» denmiştir) kururlar.

Madde — 2.

Birliğin gayesi

Birliğin gayesi, çok taraflı bir tediye sistemi vasıtasıyla, Âkîd Tarafların para sahaları arasında yetkili mercilerce kendi döviz nakli politikalarına uygun olarak yapılmasına müsaade edilen bil-

ümum muamelelerin tesviyesini kolaylaştırmak ve bu suretle ticaret politikası ile mübadelelerin ve görünmeyen muamelelerin serbestleştirilmesine müteallik Teşkilât kararlarının icrasını, ve işbu Anlaşmanın dibacesinde derpiş olunan hedeflere erişilmesini ve şartların yerine getirilmesini kolaylaştırmaktır.

Madde — 3.

Ameliyeler

Birliğin gayesini gerçekleştirmeye mâtuf ameliyeler (aşağıda «ameliyeler» denmiştir) muayyen zamanlarda yapılır. Ameliyeler her Âkîd Tarafın iki taraflı fazlalık veya açıklarının mahsubunu ve diğer Âkîd Tarafların heyeti umumiyesine karşı husule gelen sâfi fazlalık veya açık bakiyesinin işbu Anlaşma hükümleri dairesinde Birlik ile arasında tesviyesini tazammun eder.

Madde — 4.

İki taraflı fazlalık ve açıklar

a) İki taraflı fazlalık ve açıklar, her bir Âkîd Tarafın, ameliyelerin taallük ettiği her devre zarfında (aşağıda «hesap devresi» denmiştir) diğer Âkîd tarafların her biri muvacehesindeki fazlalık ve açıklarıdır.

b) Bir Âkîd Tarafın Merkez Bankası, diğer bir Âkîd Tarafın Merkez Bankası namına yukarıda 2 nci maddede derpiş olunan muameleleri gösteren hesaplar tuttuğu takdirde, bu Âkîd Tarafın fazlalık ve açıkları mezkûr hesapların, her hesap devresi başındaki bakiyesi ile sonundaki bakiyesi arasındaki farka göre hesaplanır.

c) İki Âkîd Tarafın Merkez bankaları arasında 2 nci maddede derpiş olunan muameleleri gösteren hesaplar tutulmadığı takdirde, mezkûr Âkîd Taraflar, Teşkilâtça aksine bir karar alınmadıkça, iki taraflı fazlalık veya açıklarının hesaplanmasını mümkün kılacak tedbirleri ittihaz etmelidirler.

d) İşbu Anlaşmanın A Eki hükümleri gereğince mevcut borçlarla konsolide borçların itfa veya ödenmesine tahsis olunan meblâğlar, iki taraflı fazlalık ve açıkların hesaplanmasında kale alınır.

e) İşbu Anlaşmanın A Ekinin 12 nci maddesinde derpiş olunanlar hariç, sermaye hareketlerine tekabül eden meblâğlar, ilgili iki Âkîd Tarafın talebi üzerine, iki taraflı fazlalık ve açıkların hesaplanmasında kale alınmaz. Bu meblâğlar bir Âkîd Tarafın para sahasında kullanıldığı takdirde, Teşkilâtça aksine bir karar alınmadıkça, hesap harici tutulamaz. Bu meblâğlar, Âkîd Tarafların para sahaları dışında kullanılmaları neticesinde hesap dışı tutulmuşsa, mezkûr meblâğların itfasına ve faizlerinin tediyesine tahsis olunan meblâğlar, mezkûr meblâğlar hesap dışı bırakılırken ilgili Âkîd Taraflarca talebedildiği takdirde, mütaakip ameliyelerde kale alınmaz.

f) Her Âkîd Taraf, Merkez bankalarından başka bankalarda diğer Âkîd Taraflar paralarından anormal bakiyeler muhafaza edilmemesine ve bunların iki taraflı fazlalık ve açıkların hesaplanmasında kale alınmayacak şekilde yatırılmamasına dikkat etmeyi taahhüt eder.

g) Bir Âkîd Taraf Merkez Bankası, işbu Anlaşma anlamında, Merkez Bankası veya mezkûr Âkîd Tarafca tâyin olunacak diğer her hangi bir malî makamdır.

Madde — 5.

Sâfi fazlalık ve açıklar

Bir Âkîd Tarafın safi fazlalık veya açığı, bir hesap devresi zarfındaki iki taraflı fazlalıklarının mecmuu ile iki taraflı açıklarının mecmuu arasındaki farka müsavidir.

Madde — 6.

Hesap fazlalık ve açıkları

Bir Âkîd Tarafın hesap fazlalık veya açığı, bu Âkîd Tarafın bir hesap devresi zarfındaki, aşağıdaki meblâğlar nazarı itibara alınarak ayarlanmış olan, sâfi fazlalık veya açığıdır :

1. Nazarı itibara alınan hesap devresinde, aşağıdaki 10 neu madde hükümlerine uygun olarak söz konusu Âkîd Tarafa tahsis edilmiş olan başlangıç bakiyesinin kullanılmış veya yeniden tesis edilmiş miktarlarına tekabül eden meblâğlar; ve

2. Söz konusu Âkîd Tarafa muhafaza olunan veya bu Âkîd Tarafa karşı muhafaza edilen mevcut kaynakların, nazar itibara alınan hesap devresinde, aşağıdaki 10 neu madde hükümlerine uygun olarak kullanılmış miktarlarına tekabül eden meblâğlar; ayarlama yapılırken, kullanılan miktarlar, mezkûr kaynakları muhafaza eden Âkîd Tarafın iki taraflı fazlalığın, kendisine karşı muhafaza olunan Âkîd Tarafın da iki taraflı açığını teşkil ediyormuş gibi mütalâa olunacaktır.

Madde — 7.

Müterakim hesap fazlalık ve açıkları

Bir Âkîd Tarafın Birlik muvâcehesindeki müterakim hesap fazlalık veya açığı, bu Âkîd Tarafın hesap fazlalıkları yekûnu ile hesap açıkları yekûnu arasındaki farka müsavîdir.

Madde — 8.

Ameliyeler arasında ödeme vasıtaları

a) Her Âkîd Taraf, yukarda 2 nei maddede derpiş olunan muamelelerin, ameliyeler arasındaki müddet zarfında tediye edilebilmesi için, kendi parasıyla bir ik nei Âkîd Tarafa talep edilecek meblâğları, gerektiği nispette, alınıla veya üçüncü bir memleket dövizini ödenmesini istemeksizin, bu Âkîd Tarafın emrine âmade tutmakla mükelleftir.

b) Bir Âkîd Tarafın müterakim hesap fazlalığı, aşağıdaki 11 nei maddenin (a) fıkrası anlamındaki kotasından aşağı olduğu takdirde, bu Âkîd Taraf, işbu madde hükümlerine istinaden diğer Âkîd Tarafın emrine, yekûnu kotası ile müterakim hesap fazlalığı arasındaki farkı tecavüz edecek miktarda kendi parasıyla meblâğlar tahsis etmeye icbar edemez.

Kısım : II

Fazlalık ve açıkların tesviyesi

Madde — 9

Mevcut kaynaklar

a) İşbu Anlaşmanın A Ekinin 1 nei fıkrası anlamındaki mevcut borçlara tekabül eden ve bir Âkîd Tarafın elinde bulunan mevcut kaynaklar, kendisi tarafından talep edildiği takdirde, mezkûr Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi açığının tesviyesinde kullanılır; ancak, mezkûr Âkîd Taraf bir evvelki hesap devresine taallük eden ameliyeler hitamında bir müterakim hesap fazlalığına malik bulunursa, mevcut kaynaklar yalnız sâfi açığının, bu fazlalık tenzil edildikten sonra kalan kısmı için kullanılabilir. Bununla beraber kendisine bir borçlu başlangıç bakiyesi tahsis edilmiş olan bir Âkîd Taraf, bu kaynakları ancak, aşağıdaki 20 nei maddede derpiş olunan İdare Komitesine danıştıktan ve Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatini aldıktan sonra, açığı aşağıda 10 neu maddenin (e) fıkrası dairesinde tesviye edilemediği nispette, kullanabilir.

b) Mevcut borçlar işbu Anlaşmanın A Ekinde derpiş olunan şartlar altında bir itfa veya iade

mevzuu teşkil ettiği takdirde, bu borç'ara tekabül eden kaynak'ar, ancak borçlu Akıd Tarafın muvafakati ile işbu maddenin (a) fıkrası dairesinde kullanılabilir.

Madde — 10.

Başlangıç bakiyeleri

a) 1 Temmuz 1950 ile 30 Haziran 1951 tarihleri arasındaki devre için aşağıdaki I nci ve II nci tablo'arda yer alan Akıd Taraflara Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından mezkûr I nci ve II nci tablolarda isimlerinin hizasında gösterilen miktarlarda alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyeleri tahsis edilmiştir.

Tablo : I.

Alacaklı başlangıç bakiyeleri

Akıd Taraf	1950 - 1951 Miktar (1 milyon hesap vâhidi itibariyle)
	a) Hibe yoluyla
Avusturya	80
Yunanistan	115
İzlanda	4
Norveç	50
Hollanda	30
	b) İkras yoluyla
Norveç	10
Türkiye	25

Tablo : II

Borçlu başlangıç bakiyeleri

Akıd Taraf	1950 - 1951 Miktar (1 milyon hesap vâhidi itibariyle)
Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliği	Avrupa Kalkınma Programı gereğince Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ta- rafından Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğine tahsis edilen yardımın yarısı.
İsveç	Avrupa Kalkınma Programı gereğince Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ta- rafından İsveç'e tahsis edilen yardım.
Birleşik Krallık	150

b) 1 Temmuz 1951 ile 30 Haziran 1952 tarihleri arasındaki devre için Avrupa Kalkınma Programı çerçevesinde Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Teşkilâta danışılarak, borçlu veya alacaklı başlangıç bakiyeleri tahsis edilebilir. Tahsisler, vukuu halinde, 30 Haziran 1951 tarihinden evvel Teşkilâta tebliğ edilecektir.

c) İşbu maddenin (a) fıkrası gereğince tahsis olunan alacaklı ve borçlu başlangıç bakiyeleri, 1 Temmuz 1951 e tekaddüm eden hesap devrelerine mütaallik ameliyelerde, namlarına tahsis edilen

Âkîd Tarafın, sırası ile, sâfi açıkları ve sâfi fazlalıklarını tesviye için kullanılır; bununla beraber, bir borçlu başlangıç bakiyesi bir Âkîd Tarafın sâfi fazlalığını karşılamakta, ancak bu fazlalığa muadil şarta muallâk yardım meblâğları peşinen ve katî şekilde kendisine tahsis edildiği nisbette kullanılır.

d) Bir alacaklı başlangıç bakiyesi bir Âkîd Tarafa kısmen hibe kısmen de ikraz yoluyla tahsis edildiği takdirde, hibe yoluyla tahsis edilen alacaklı başlangıç bakiyesi ikraz yoluyla tahsis edilenden evvel kullanılır.

e) Kendisine bir alacaklı başlangıç bakiyesi tahsis edilen bir Âkîd Tarafın, 1 Tem. 1951 den önceki hesap devrelerinde husule gelen sâfi fazlalıkları ile kendisine bir borçlu başlangıç bakiyesi tahsis edilen bir Âkîd Tarafın aynı devrelerde husule gelen sâfi açıkları, bu başlangıç bakiyelerinin, nazarı itibara alınan devre zarfında kullanılmış olan miktarlar nispetinde, yeniden tesisi suretiyle tesviye edilir

f) Bir Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi fazlalık veya sâfi açığı, ancak mezkûr Âkîd Tarafın bir evvelki hesap devresine taallûk eden ameliyeler hitamındaki, sırasıyla, müterakim hesap açığı veya fazlalığını tecavüz ettiği nisbette ve sâfi açık için de aşağıdaki 9 ncu madde hükümleri dairesinde tesviye edilmediği nisbette, işbu maddenin (c), (d) ve (e) fıkraları gereğince tesviye edilir.

g) 1. Hibe olarak tahsis edilen alacaklı başlangıç bakiyelerinden veya borçlu başlangıç bakiyelerinden 1 Temmuz 1951 tarihinden evvelki devrelere taallûk eden ameliyelerde kullanılmamış olanlara tekabül eden miktarlar, işbu fıkranın 2 nci ve 3 ncü tâli fıkraları hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, kendilerine başlangıç bakiyeleri tahsis edilmiş olan Âkîd Tarafların 1 Temmuz 1951 tarihinde başlıyan hesap devresi zarfındaki, sırasıyla, sâfi fazlalık veya sâfi açıkları gibi telâkki olunur.

2. Yukardaki tâli fıkra, ancak muadil şarta muallâk yardım meblâğları, söz konusu Âkîd Tarafa peşinen ve katî şekilde tahsis edildiği nisbette, borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlara uygulanır.

3. Birleşik Krallığa tahsis olunan borçlu başlangıç bakiyesinin, işbu fıkranın 1 nci tâli fıkrasında derpiş edilen ameliyelerde kullanılmıyan kısmına tekabül eden meblâğlar iptal edilir.

h) İkraz yoluyla tahsis edilen alacaklı başlangıç bakiyeleri :

1. Kullanılmıya başlanıldığı günden itibaren ve sâfi açıkların tesviyesinde kullanıldıkları müddet zarfında, aşağıdaki 11 nci ve 13 ncü maddeler gereğince Birlik tarafından Âkîd Taraflara verilen ikrazatın faizi nispetinde, Birlik lehine faiz getirir.

2. Sâfi açıkların tesviyesinde kullanılmadığı nisbette; Birliğin tasfiyesine kadar, kendisine tahsis edilen Âkîd Tarafın emrinde bulunur ve Birliğin tasfiyesinde iptal edilir.

3. Sâfi açıkların tesviyesinde kullanıldıkları nisbette, işbu Anlaşmanın B Ekinin 21 nci ve 22 nci fıkralarına uygun olarak, Birlik tarafından verilen ikrazat gibi, Birliğin tasfiyesi sırasında iade olunur.

Madde — 11

İkrazat ve altın tediyatı

a) Her Âkîd Tarafın hesap fazlalığı veya açığı, müterakim hesap fazlalığı veya açığı aşağıdaki III ncü tabloda kendisine tahsis edilen kotayı tecavüz etmediği nisbette, işbu maddenin (b) fıkrasında derpiş olunan şartlar altında, ikrazat ve altın tediyatı suretiyle tesviye edilir.

Tablo : III

Kotalar

Âkîd Taraf	Kota (1 milyon he- sap vahidi iti- bariyle)	Her Âkîd Tara- fın, kotaların mecmuuna nis- beten % olarak ifade edilen kotası
Almanya	320	8,1
Avusturya	70	1,8
Belçika - Lüksemburg	360	9,1
Danimarka	195	4,9
Fransa	520	13,2
Yunanistan	45	1,1
İzlanda	15	0,4
İtalya	205	5,2
Norveç	200	5,0
Hollanda	330	8,3
Portekiz	70	1,8
Birleşik Krallık	1 060	26,9
İsveç	260	6,6
İsviçre	250	6,3
Türkiye	50	1,3
	3 950	100,0

Not : (1) Kendilerine kotaları miktarından daha yüksek alacaklı başlangıç bakiyeleri tahsis edilmiş olan Âkîd Taraflar, yukardaki 10 ncu maddenin (g) fıkrasında derpiş edilen tarihten önceki bir hesap devresi zarfında husule gelen hesap açıklarını, işbu madde hükümleri dairesinde tesviye edemezler.

Mezkûr Âkîd Tarafın kotaları, işbu Anlaşmanın 13 ncü maddesi ve B Ekinin 4 ncü ve 17 nci fıkraları bakımından, bu tarihe kadar sıfıra müsavi addolunur.

(2) Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin hesap fazlalığı ancak müterakim hesap fazlalığı, 1 Temmuz 1950 ile 30 Haziran 1951 tarihleri arasındaki devre için, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından Avrupa Kalkınma Programı gereğince kendisine 1 Temmuz 1950 ile 30 Haziran 1951 tarihleri arasındaki devre için tahsis edilen başlangıç bakiyesi tutarı ve, 1 Temmuz 1951 ile 30 Haziran 1952 tarihleri arasındaki devre için de, 1 Temmuz 1951 ile 30 Haziran 1952 tarihleri arasındaki devre için kendisine tahsis edilebilecek bilmum başlangıç bakiyesi tutarı tenzil edildikten sonra kotasında kalan miktarı aşmadığı takdirde, işbu madde gereğince tesviye edilir; Belçika - Lüksemburg Ekonomik Birliğinin müterakim hesap fazlalığı yukardaki şekilde tenzil edilmiş olan kotasının miktarını tecavüz ettiği takdirde, 13 ncü maddenin (b) fıkrası hükümleri mezkûr Birlik hakkında kabili tatbiktir.

b) Bir hesap devresine mütaallik hesap fazlalık ve açıklarının tesviyesi için verilecek ikrazat ile tediye edilecek altın miktarları, icabında, daha önce verilmiş ikrazat ve tediye edilmiş altın miktarları da göz önünde tutularak, verilen ikrazatın sâfi tutarı ile tediye olunan altının sâfi tutarı, nazarı itibara alınan hesap devresine mütaallik muameleler hitamında, bahis mevzuu Âkîd Tarafın müterakim hesap fazlalıkları veya açıklarının tesviyesine taallûk eden aşağıdaki IV üncü tabloya uygun olarak tesbit edilen meblâğlara müsavi olacak şekilde hesaplanır.

Tablo : IV

İkrazat ve altın tediyatı

Kotaya nispeten % de olarak ifade edilen müterakim hesap fazlalığı veya açığı miktarı	Müterakim hesap açığının tesviyesi		Müterakim hesap fazlalığının tesviyesi	
	Birlik ikrazatıyla tesviye edilen nispet	Birliğe altın tediyatı ile tesviye edilen nispet	Birliğe ikrazatla tesviye edilen nispet	Birlikçe altın tediyatıyla tesviye edilen nispet
Birinci bölüm	% 20	% 100	0	% 100
İkinci bölüm	% 20	% 80	% 20	% 50
Üçüncü bölüm	% 20	% 60	% 40	% 50
Dördüncü bölüm	% 20	% 40	% 60	% 50
Beşinci bölüm	% 20	% 20	% 80	% 50

c) Bu maddenin (b) fıkrasına göre hesaplanan ikrazat, vaziyete göre, ya bahis mevzuu Âkîd Tarafça Birliğe veya Birlikçe bahis mevzuu Âkîd Tarafa yapılır ve aynı fıkraya uygun olarak hesaplanan altın miktarları da, vaziyete göre, ya Birlikçe bahis mevzuu Âkîd Tarafa veya bahis mevzuu Âkîd Tarafça Birliğe tediyeye olunur.

d) Her Âkîd Taraf bir hesap devresi zarfındaki açığını tesviye maksadıyla, bu açığı bir evvelki hesap devresine taallük eden ameliyeler hitamındaki müterakim hesap fazlalığını tecavüz ettiği nispette; işbu maddenin (b) fıkrasında derpiş olunandan fazla bir nispette altın tediyeye edebilir. Tediyeye edilen altın tutarları, mezkûr (b) fıkrasına uygun olarak hesaplanan meblâğları tecavüz ettiği nispette, aynı fıkra gereğince yapılan hesaplar bakımından, ikrazat mahiyetinde telâkki olunur.

Madde — 12.

İki Taraflı Kredi Anlaşmaları

a) İki Âkîd Taraf, biri tarafından diğerine veya her ikisi tarafından birbirlerine muayyen bir meblâğı tecavüz etmiyen bir kredi açılmasını tazammun eden bir anlaşmayı Teşkilâta tebliğ ettikleri takdirde, kredi, mezkûr anlaşma hükümlerine uygun olarak kullanılmaya başlanmadan hemen önceki hesap devresi zarfında husule gelen iki taraflı açığı tesviye için, lehine kredi açılmış olan Âkîd Tarafça krediyi açmış olan Âkîd Tarafa karşı kullanılır.

b) Bu madde gereğince kullanılan kredi meblâğları tutarı aşağıdaki miktarları tecavüz edemez :

1. Krediyi açan Âkîd Tarafın, lehine kredi açtığı Âkîd Tarafa karşı olan iki taraflı müterakim fazlalığını, yani birincinin ikinciyeye karşı olan iki taraflı fazlalıkları mecmuundan birincinin ikinciyeye karşı olan iki taraflı açıkları mecmuunun tenzilinden sonra kalan miktarı.

2. Birinci Âkîd Tarafın müterakim hesap fazlalığının yukardaki 11 nci madde gereğince ikrazat yolu ile kabili tesviye olan kısmını.

c) İşbu madde gereğince iki Âkîd Taraf arasındaki münasebetlerde kullanılan kredi meblâğları, yukardaki 11 nci maddenin (b) fıkrasına göre Birlikçe verilmiş veya alınmış ikrazat mahiyetinde telâkki olunacak ve 11 nci madde gereğince yapılacak ikrazat tutarı, bahis mevzuu iki Âkîd Taraf bakımından, her birinin diğerine vereceği veya diğerinden alacağı kredilerin sâfi tutarını yukardaki 11 nci madde hükümlerine uygun olarak tâyin edilecek meblâğa müsavi kılacak şekilde ayarlanacaktır.

Madde — 13.

Kotaların Aşılması

a) Bir Âkîd Tarafın müterakim hesap açığı kotasının miktarını tecavüz ettiği nispette, mezkûr Âkîd Tarafın hesap açıkları Teşkilâtça başka bir karar ittihaz edilmedikçe, tamamen altın tediyatı ile tesviye edilir; işbu Anlaşmanın (b) ekinin 7 nci fıkrası hükümleri mahfuzdur.

b) Bir Âkîd Tarafın müterakim hesap fazlası kotası tutarını tecavüz ettiği nispette, mezkûr Âkîd Tarafın hesap fazlalıkları teşkilât kararları dairesinde tesviye edilir; işbu Anlaşmanın (B) Ekinin 7 nci fıkrası hükümleri mahfuzdur.

Madde — 14.

Altın tediyatı

a) Yukardaki 11 nci veya 13 ncü maddeler gereğince bir Âkîd Tarafa altın tediye etmekle mükellef olan Birlik, aşağıdaki şekilde bir tediye tarzı ihtiyar ederek bu mükellefiyetten kurtulabilir :

1. Birleşik Devletler Dolârı ile tediye;
2. İlgili Âkîd Taraf için şayanı kabul olmak şartıyla, Âkîd Taraf olmıyan bir memleket parasıyla tediye; veya
3. Bizzat ilgili Âkîd Taraf parasıyla tediye.

b) Yukardaki 11 nci veya 13 ncü maddeler gereğince Birliğe altın tediye etmekle mükellef olan bir Âkîd Taraf aşağıdaki şekilde bir tediye tarzı ihtiyar ederek bu mükellefiyetten kurtulabilir:

1. Birleşik Devletler Dolârı ile tediye; veya
2. Yukardaki 20 nci maddede derpiş olunan İdare Komitesince muvafakat edilmek şartıyla, işbu maddenin (a) fıkrası hükümleri dairesinde yapılacak tediyyatta kullanılabilirdiği nispette, diğer bir para ile tediye.

Madde — 15.

Hususi yardım

Bir Âkîd Taraf, yukarıdaki 11 nci veya 13 ncü maddeler gereğince hesap açığının tesviyesi için yapmakla mükellef olduğu altın tediyatını yapamıyacak durumda olursa, Teşkilât, kendisi tarafından talep edildiği takdirde, bu Âkîd Taraf emrine işbu Anlaşmadan doğan vecibelerini ifa edebilmesi için, icabında bâzı şartlar altında, lüzumlu miktarda dolâr tahsis edilmesini Amerika Birleşik Devletleri Hükümetine tavsiye edebilir. İşbu madde hükümlerine uygun olarak bir Âkîd Tarafça yapılan talep 11 nci ve 13 ncü maddelerden doğan vecibelerinin ifasını durdurmaz.

Madde — 16.

İki taraflı fazlalık ve açıkların tesviyesi

a) Bir Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi fazlalık veya açığı işbu kısım hükümleri dairesinde tesviye edildiği takdirde, diğer Âkîd Tarafların aynı devredeki bu Âkîd Tarafa karşı olan iki taraflı fazlalık veya açıkları da, işbu maddenin (b) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, dolayısıyla tesviye edilmiş olur.

b) Bir Âkîd Tarafın bir hesap devresindeki sâfi fazlalığı, işbu kısım dairesinde tamamen tesviye edilmediği takdirde, diğer Âkîd Tarafların aynı devre zarfında birinci Âkîd Tarafa karşı olan iki taraflı açıkları, bu iki taraflı açıkların tediye edilmemiş kısmının umumi tutarı birinci Âkîd Tarafın tediye edilmemiş olan sâfi fazlalığı tutarına müsavi olacak şekilde, kısmen ve aynı nispette tesviye olunur.

Madde — 17.

Kıymet tarihi

Ameliyeler, her hesap devresi için, Teşkilât kararlarına uygun olarak tesbit edilecek tarihte icra olunur.

Kısım : III

İdari ve malî rejim

Madde — 18.

İdari uzuvlar

Birliğin çalışması, bir İdare Komitesi ile, Teşkilâtla Banka arasında vâkı bir anlaşma gereğince teşkilâtın ajansı gibi hareket eden Milletlerarası Tediye Bankası (aşağıda «Ajan» denmiştir) tarafından Konseyin nezareti altında sağlanır.

Madde — 19.

Konsey

a) Aşağıdaki 20 nci madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, Konsey işbu Anlaşmanın uygulanması için lüzumlu kararları almaya salâhiyetlidir. Bu kararlar bütün Âkîd Taraflar için mecburidir. 34 ncü maddenin (e) fıkrası ve 36 ncü maddenin (c) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, işbu Anlaşma bir Âkîd Taraf hakkında yürürlükten kalkarsa, bu mecburiyet mezkûr Âkîd Taraf hakkında sona erer. Bununla beraber, işbu maddenin (c) fıkrasında derpiş edilen kararlar Âkîd Taraf bulunan veya muayyen bir zamanda Âkîd Taraf bulunmuş olan bütün Teşkilât Üyeleri için mecburidir.

b) İşbu maddenin (c) ve (d) fıkralarıyla 35 nci madde hükümleri mahfuz kalmak şartıyla, Konseyin işbu Anlaşma gereğince alacağı kararlar, kararın ittihazında hazır bulunmayan veya müstenkif kalan Âkîd Taraflar hariç, diğer bütün Âkîd Tarafların karşılıklı mutabakatı ile alınır. Bununla beraber :

1. 33 ncü maddeye uygun olarak işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında talikını istihdaf eden bir kararın ittihazında ilgili Âkîd Tarafın mutabakatı zaruri olmadığı gibi hakkında böyle bir kararın alınmasını takip eden devre içinde Âkîd Taraflarca ittihaz edilecek diğer her hangi bir kararda da bu Âkîd Tarafın mutabakatına lüzum yoktur.

2. Kendisi hakkında işbu Anlaşmanın uygulanması sona eren bir memleket, buna rağmen işbu Anlaşmanın B Ekinin 6 ncı fıkrası gereğince kendisiyle ilgili olarak alınan kararlara iştirak eder.

c) Birliğin tasfiyesine mütedair Konsey kararları, hazır bulunmayan veya istinkâf eden üyeler hariç, işbu Anlaşmanın Âkîd Tarafı bulunan veya muayyen bir zamanda bulunmuş olan bütün Teşkilât Üyelerinin karşılıklı mutabakatiyle ittihaz olunur.

d) Aşağıdaki 36 ncü maddenin (b) fıkrası gereğince ittihaz edilen bütün Konsey kararları, hazır bulunmayan veya istinkâf edenler hariç, bütün Teşkilât Üyelerinin karşılıklı mutabakatı ile alınır.

Madde — 20.

İdare Komitesi

a) İdare Komitesi âzami yedi âzadan teşekkül eder. Âzalar Âkîd Tarafların teklif ettikleri kimseler arasından Konseyce tâyin edilir. Aşağıdaki 34 ncü ve 35 ncü maddeler gereğince işbu Anlaş-

ma bir Âkîd Taraf hakkında hitama erdiği takdirde, bu Âkîd Tarafın teklifi üzerine İdare Komitesine tâyin edilmiş bulunan bir üyenin İdare Komitesi üyeliği sıfatı da sona erer. Aşağıdaki 33 ncü madde gereğince işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında tâlik edilmiş olması halinde, bu Âkîd Tarafın teklifi üzerine tâyin edilmiş olan üye, Teşkilât aksine bir karar ittihaz etmiş olmadıkça, tâliki takip eden devre zarfında İdare Komitesi toplantılarına katılamaz. Konsey aksine karar vermiş olmadıkça, İdare Komitesi üyelerinin vazife müddetleri bir yıldır ve tekrar tâyinleri caizdir.

b) İdare Komitesinin her üyesi Konseyin tasvibi ile bir yardımcı tâyin eder. Yardımcılar ancak Konseyin tasvibi ile değiştirilebilirler. Yardımcılar idare komitesi toplantılarında bulunabilir. ve üyelerin mânileri zuhur ettiği takdirde bunların vazifelerini ifa ederler.

c) Konsey İdare Komitesi üyeleri arasından her sene bir başkan ve iki başkan vekili tâyin eder.

d) Amerikan Hükümeti tarafından tâyin edilen bir temsilci İdare Komitesi toplantılarında bulunabilecek ve reylerle iştirak etmemek suretiyle müzakerelere katılabilecektir. Temsilci, idare komitesine katılmak üzere kendisine bir yardımcı tâyin edebilecek ve temsilcinin mâni zuhur ettiği takdirde yardımcısı ona ait vazifeleri görebilecektir.

e) Teşkilâtın avrupalılararası Ödemeler Komitesi Başkanı da keza İdare Komitesi toplantılarında bulunabilecek ve reylerle iştirak etmemek şartıyla müzakerelere katılabilecektir. İdare Komitesi diğer kimseleri de toplantılarında bulunmaya davet edebilir.

f) İdare Komitesi, işbu Anlaşmanın uygulanmasına nezaret etmek ve bu maksatla ameliyelerin icrası ve aşağıdaki 23 ncü maddede derpiş edilen fonun idaresi ile ilgili kararları almakla görevlidir. Konseyce kendisine tevdi edilecek diğer bilûmum görevleri de ifa eder. Bu görevler Konsey kararlarına uygun olarak icra edilir. İdare Komitesi, kendisine mevdu vazifelerin yürütülmesi hakkında muayyen zamanlarda Konseye rapor verir.

g) Konsey aksine bir karar vermiş olmadıkça, İdare Komitesi kararları üyelerin ekseriyeti ile yani asgari dört üyenin reyi ile alınır. İşbu Anlaşmaya ve daha önce Konseyce alınan kararlara aykırı olmadıkça, İdare Komitesi kararları Konsey tarafından değiştirilemez.

h) İşbu maddenin (g) fıkrası gereğince Konsey tarafından aksine bir karar alınmış bulunmadıkça, İdare Komitesi kararları bütün Âkîd Taraflar için mecburidir. 34 ncü maddenin (e) fıkrası ile 36 ncü maddenin (c) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, işbu Anlaşmanın uygulanması kendisi hakkında sona eren bir Âkîd Taraf için bu kararlar mecburi olmaktan çıkar.

i) İdare Komitesi dahilî nizamnamesini bizzat tesbit eder.

Madde — 21.

Ajan

a) Ajan, ameliyelerin icrasını ve aşağıdaki 23 ncü maddede sözü edilen fonun idaresini Konseyin ve İdare Komitesinin kararlarına uygun olarak sağlamakla vazifelidir.

b) Ajan muayyen zamanlarda teşkilâta rapor verir.

Madde — 22.

Ajana bildirilecek malûmat

a) Her Âkîd Taraf Ajana :

1. Ameliyelerin icrası için lüzumlu bilûmum malûmatı ve bu arada bilhassa kendi parasiyle hesap vahidi arasındaki pariteyi, cari muamelelerde kullanılan fiilî rayiçlere müsteniden diğer Âkîd Tarafların her biriyle ayrı ayrı anlaşmak suretiyle tesbit ettiği ve ameliyelerde tatbika hazır olduğu tek kambiyo rayicini gösteren aylık bir hesap cetveli vermeye; ve

2. Yukardaki 12 ncü maddede ve işbu Anlaşmanın A Ekinde derpiş edilen iki taraflı anlaşmalara mütâallik olup işbu anlaşmanın icrası için lüzumlu bulunan malûmatı; ve

3. Yukardaki 9 ncü maddeye göre kullanılmaya salih mevcut kaynakların yekûnunu, bildirmeye mecburdur.

b) Bir Âkîd Taraf işbu Anlaşma gereğince Ajana malûmat verirken bu malûmatın gizli kalmasını arzu ettiğini bildirirse, Ajan bahis konusu malûmatı bu işarı nazarı itibara alarak kullanacaktır.

Madde — 23.

Fon

a) İşbu Anlaşma gayelerinin tahakkukunu temin maksadiyle teşkilât emrinde bir fon tesis edilmiştir.

b) Fon aşağıdaki kaynaklarla beslenir :

1. Amerika Birleşik Devletleri tarafından sağlanan asgari 350 milyon Amerikan dolârlık bir meblâğ. İşbu Anlaşma gereğince yapılması gereken ameliyelerin Birlik tarafından icrasını sağlayabilmek için bu dolârlar, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tarafından, Ajanca lüzum gösterilecek nispette ve otomatik olarak, Birlik emrine tahsis edilir.

2. Âkîd Taraflarca ödenen altın veya dövizler;

3. Âkîd Taraflara verilen ikrazattan doğan alacaklar; ve

4. Fonu teşkil eden varlıkların gelir ve hasılatı.

c) Fon aşağıdaki masrafları karşılamak için kullanılır :

1. Âkîd Taraflar lehine yapılan para ve altın tediye;

2. Âkîd Taraflarca verilen ikrazattan doğan taahhütler; ve

3. İşbu Anlaşma gereğince yapılan altın ve döviz tediye ve transferlerinden ve fonu teşkil eden varlıkların yatırım ndan mütehasıl masraflar ile mümasil diğer masraflar.

d) Teşkilât yukardaki 11 nei ve 13 ncü maddeler gereğince verilen ikrazatın faiz haddini tesbit eder. Faizler altı ayda bir ödenir ve bu maksatla, ilgili Âkîd Tarafın sâfi fazlalık veya açığı, tediye si gereken faiz miktarı da göz önünde tutularak hesaplanır.

Madde — 24.

İmtiyaz ve muafiyetler

İşbu maddenin (b) ve (c) fıkralarına hâlel gelmeksizin, 16 Nisan 1948 tarihli Avrupa İktisadi İşbirliği Konvansiyonuna ek 1 numaralı Munzam Protokolün II nei ve III ncü kısmı hükümleri, Birliğe ve, gelirleri de dâhil olmak üzere, fon varlıklarına uygulanır.

b) Nerede ve kimin elinde bulunursa bulunsun gelirleri de dâhil olmak üzere, fon mevcutları ile işbu Anlaşma ile yapılmasına müsaade edilen ameliye ve muameleler, her türlü vergi ve gümrük resminden muaf r.

c) İşbu maddenin a fıkrasında sözü edilen Protokolün 5 nei maddesi hükümleri fon varlıklarına dâhil altın ile bu altın üzerinde yapılan bütün muamelelere uygulanır.

Madde — 25.

Hesaplar

a) Birliğin hesapları Ajan tarafından tutulur. Ajan her yıl bir bilânço ile bir kâr ve zarar hesabı tanzim ederek İdare Komitesine verir.

b) Hesaplar ve bilânço Konsey tarafından tâyin edilen müstakil hesap murakıpları tarafından tetkik edilir ve bunlar Konseye rapor verirler.

c) Bilânço ile kâr ve zarar hesabı, tasdik edilmek üzere, İdare Komitesi tarafından Konseye sunulur

Madde — 26.

Hesap vâhidi

a) Birliğin hesabı 0,88 867 088 gram sâfi altın olarak tesbit edilen hesap vâhidi ile tutulur; ameliyelere mütâallik hesaplar bu vâhit üzerinden yapılır ve yukardaki 11 nci ve 13 ncü maddeler gereğince verilen ikrazat da bu hesap vâhidi ile ifade edilir.

b) Bir Âkîd Tarafın kendi parasiyle hesap vâhidi arasındaki parite ilgili Âkîd Tarafça tesbit edilir.

c) 1 Temmuz 1950 tarihinde tesbit edilen hesap vâhidi ile bir Âkîd Tarafın kendi parası arasındaki parite, mezkûr tarihten sonra, Teşkilâtça derpiş edilen tadille aynı istikamette ve aynı veya daha büyük nispette değişmiş olduğu takdirde, bu Âkîd Taraf, Teşkilâtın, aşağıdaki 30 ncü maddenin (a) fıkrası gereğince para vâhidinin tadiline mâtuf bir kararına muhalefet edemez.

Madde — 27.

Paritenin tadili

Bir Âkîd Taraf parasının 26 ncü maddenin (b) fıkrası anlamındaki paritesi bir hesap devresi içinde tadil edildiği takdirde, bu Âkîd Tarafın diğer Âkîd Taraflar muvacehesindeki iki taraflı fazlalık veya açıkları, paritenin tadilinden önceki ve sonraki devreler için, bu devrelerin her birinde mer'i o'an parite nazarı itibara alınmak suretiyle ayrı ayrı hesaplanır. 11 ncü maddenin (b) fıkrasının uygulanması bakımından, yukardaki 12 ncü madde gereğince kullanılan kredilerin yekûnu, kredi hangi hesap devresi için kullanılmışsa o hesap devresinde uygulanan parite esası üzerinden, para vâhidi olarak, hesaplanır.

Kısım : IV

Nihai hükümler

Madde — 28.

Ekler

İlişik A ve B ekleri işbu Anlaşmanın ayrılmaz cüzleridir.

Madde — 29.

İnceleme

Teşkilât işbu Anlaşmanın uygulanmasını devamlı olarak takip eder. Her yıl 30 Haziranda tam bir inceleme yapılır.

Madde — 30.

Tadiller

a) Yukardaki 11 ncü madde ve 26 ncü maddenin (a) fıkrası Teşkilât kararıyla tadil edilebilir.

b) (a) ve (b) f'kra'arı hariç 10 ncü madde, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile mutabık kalınarak teşkilât tarafından alınacak kararlarla değiştirilebilir.

Madde — 31.

Tasdik ve yürürlüğe girme

a) İşbu Anlaşma Mümziler tarafından tasdik edilecektir; Mümziler bu maksatla vakit geçir-

meksizin Anlaşmayı Anayasaya göre salâhiyetli mercilerine sunacaklardır.

b) Tasdik belgeleri Teşkilât Genel Sekreterine tevdi edilecek ve genel sekreter, her defa, tevdi keyfiyetinden bütün Mümzileri haberdar edecektir.

c) İşbu Anlaşma tasdik belgelerinin bütün Mümziler tarafından tevdi akabinde yürürlüğe girecektir.

d) Anayasa gereğince salâhiyetli kılınmış merciler bir Mümziye işbu Anlaşmayı tasdik için gerekli salâhiyeti vermezlerse, Mümzi keyfiyetten teşkilâtı haberdar edecek ve teşkilât, Anlaşmanın yürürlüğe konabilmesi için icabediyorsa, gereken tedbirleri kararlaştıracaktır.

Madde — 32.

İltihak

a) İşbu Anlaşmayı imzalamamış olan her Teşkilât Üyesi Anlaşmaya iltihak etmek istediğini Teşkilâta bildirebilir.

b) Bu arzuyu terviç ettiği takdirde, Teşkilât iltihak şartlarını ve iltihakın hangi tarihten itibaren muteber olacağını tesbit eder.

c) İşbu maddenin (a) ve (b) fıkraları hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, iltihak ilgili üye tarafından Teşkilât Genel Sekreterine bir iltihak belgesi tevdi suretiyle vakı olur. Genel Sekreter tevdi keyfiyetinden diğer Âkîd Tarafları haberdar eder.

Madde — 33.

Talik

a) Bir Âkîd Tarafın talebi üzerine, Teşkilât bizzat tâyin edeceği şartlar altında ve muayyen bir müddet için işbu Anlaşmanın mezkûr Âkîd Taraf hakkında uygulanmasının talikına karar verebilir.

b) Aşağıdaki hallerde Teşkilât bizzat tâyin edeceği şartlar altında ve muayyen bir müddet için işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında uygulanmasının talikına karar verebilir; bu yolda bir karar ittihaz edebilmesi için aşağıda derpiş edilen hallerin, İdare Komitesince veya Teşkilâtça önceden teşkil veya tâyin edilmiş bulunan bir teşekkül tarafından incelenmiş olması şarttır:

1. Bu Âkîd Taraf işbu Anlaşmadan doğan bir vecibeyi veya yukardaki 2 nci maddede derpiş olunan bir Teşkilât kararını yerine getirmez ise; veya

2. Teşkilâtın mukaddem bir kararında tâyin edilen diğer her hangi bir sebeple.

Madde — 34.

Çekilme

a) Teşkilât tarafından aksine bir karar verilmiş olmadıkça, yukardaki 11 nci ve 13 ncü maddeler gereğince ödenmesi lâzımgelen altını tediye etmiyen bir Âkîd Taraf hakkında, ademiifanın vukubulduğu hesap devresinin sonundan itibaren işbu Anlaşma hükümden sâkit olur. Taahhüdün yerine getirilmediği sabit olmasıyla, diğer Âkîd Taraflar taahhüdünü yerine getirmiyen Âkîd Tarafa karşı 8 nci maddenin kendilerine tahmil ettiği vecibelerden beri olurlar.

b) Teşkilâtça başka bir tarih tesbit edilmiş olmadıkça, Teşkilâttan çekilen Âkîd Taraflar hakkında işbu Anlaşma, çekilmenin fiilen tahakkuk ettiği hesap devresinin sonundan itibaren hükümden sâkit olur.

c) Teşkilât, mücbir sebepler veya istisnai haller karşısında, işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında uygulanmasına nihayet verilmesini kararlaştırabilir.

d) Her Âkîd Taraf, aşağıdaki hallerde, Teşkilâta yapacağı bir ihbarla, işbu Anlaşmanın uygulanmasına kendi bakımından nihayet verebilir:

1. İlgili Âkîd Tarafın müterakim hesap fazlalıklarının veya açıklarının bu Âkîd Tarafın kotası yekûnuna ulaşması halinde; bu halde Anlaşma, mezkûr müterakim hesap fazlalıklarının

veya açıklarının kota yekûnuna ulaştığı hesap devresinin sonunda, veya ihbar daha sonra yapılmışsa, ihbarın vâkı olduğu devrenin hitamında yürürlükten çıkmış olacaktır.

2. Yukardaki 11 nci ve 13 ncü maddeler gereğince bir Âkîd Tarafa ödenmesi lâzımgelen altının tamamıyla tediye edilmemesi halinde; bu halde Anlaşma bu Âkîd Tarafça yapılan ihbarın vuku bulunduğu hesap devresinin hitamında yürürlükten çıkacak ve ilgili Âkîd Taraf, ihbarı müteakip diğer Âkîd Taraflara karşı 8 nci maddenin kendisine tahmil ettiği vecibelerden beri olacaktır.

3. Teşkilât tarafından derpiş edilebilecek diğer hallerde; Teşkilâtça tâyin edilecek şartlar altında.

e) İşbu madde hükümlerinin uygulanması halinde :

1. İşbu Anlaşmanın bir hesap devresi sonunda ilgili Âkîd Taraf hakkında hitama ermesine rağmen bu hesap devresine mütaallik ameliyelerin icrasına devam edilecektir.

2. Bahis konusu Âkîd Tarafın hak ve vecibeleri işbu Anlaşmanın B Ekinin 1 nci kısmı hükümleri dairesinde tesbit olunacak ve Anlaşma mezkûr kısımda derpiş edilen tedbirlerin tamamlanmasına kadar yürürlükte kalacaktır.

Madde — 35.

11 nci maddenin temdidini

a) 11 nci maddenin 1 Temmuz 1952 tarihinden sonra hangi şartlar altında yürürlükte kalabileceğini tâyin etmek üzere Teşkilât, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti ile de istişare ederek, en geç 31 Mart 1952 tarihinde işbu Anlaşmanın uygulanma şeklini umumi bir incelemeye tâbi tutacaktır.

b) İşbu maddenin (a) fıkrasında derpiş olunan Teşkilât kararına iştirak etmiyen bir Âkîd Taraf hakkında işbu Anlaşma 30 Haziran 1952 tarihinde hitama erecek ve bu takdirde bu Âkîd Taraf hakkında 34 ncü maddenin (e) fıkrası uygulanacaktır.

c) Aşağıdaki 36 nci maddenin (b) fıkrası hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, diğer Âkîd Taraflar, tesbit edecekleri şartlar dairesinde, 11 nci maddeyi kendi aralarında ipka edeceklerdir.

Madde — 36.

Hitam bulma

a) İşbu Anlaşma Teşkilât kararıyla her-an yürürlükten kaldırılabilir.

b) Teşkilâtça aksine karar verilmedikçe, 30 Haziran 1952 tarihinden itibaren Âkîd Tarafların kotalar tutarı yukardaki 11 nci madde ile bidayeten tesbit olunan kotalar mecmununun yüzde 50 sinin dununa düşmekle işbu Anlaşma hitam bulur.

c) İşbu Anlaşmanın hitamı sırasında :

1. Anlaşmanın bir hesap devresi sonunda hitama ermesine rağmen bu hesap devresine mütaallik ameliyelerin icrasına devam olunacak; ve

2. Birlik, işbu Anlaşmanın B Ekinin II nci kısmındaki hükümler dairesinde tasfiye edilecek ve mezkûr kısımda derpiş edilen tedbirlerin tamamlanmasına kadar işbu Anlaşma yürürlükte kalacaktır.

Mevcut borçlar

1. a) İşbu Anlaşma bakımından mevcut borçlar :

1. 7 Eylül 1949 tarihli 1949 - 1950 için Avrupa memleketleri arasındaki Takas ve Tediye Anlaşmasının 5 nci maddesinin (a) fıkrasında derpiş olunan hesapların, işbu Anlaşma gereğince yapılmış, 1950 Haziran ayına mütaallik ameliyeleri de nazarı itibara alabilmek için ayarlanmış olan 30 Haziran 1950 tarihindeki bakiyelerini; ve

2. Borçlu için önceden tediye mükellefiyeti mevcut olmayan konsolide borç meblâğları haricinde iki Âkîd Taraf arasında mevcut olan diğer bilûmum borçlardan bu Âkîd Tarafların Ajan'a bildirecekleri borçları ihtiva eder.

b) İşbu Anlaşma bir Âkîd Taraf hakkında 1 Temmuz 1950 tarihinde uygulanmaya başlanmadığı takdirde, Konsey işbu fıkranın a 1 ve 2 tâli fıkralarında zikredilen tarihi, bu Âkîd Taraf bakımından, tadil edebilir.

2. İşbu Ekin 1 nci fıkrası anlamındaki mevcut borçların itfası veya iadesi maksadiyle iki Âkîd Taraf arasında bir anlaşma akdolunduğu takdirde, itfa veya iade için tahsis olunan meblâğlar bahis mevzuu iki Âkîd Tarafın iki taraflı fazlalık veya açıklarının hesaplanmasında kaale alınır. İki Âkîd Taraf aralarındaki mevcut borçların bir itfa mevzuu teşkil etmeyeceğini kararlaştırabilirler.

3. Teşkilât mevcut borçların itfası veya iadesi maksadiyle aktedilen bir anlaşmanın Birliğin iyi bir şekilde işlemini ihlâl edecek mahiyette olduğuna karar verirse, bahis mevzuu iki Âkîd Taraf aralarındaki Anlaşmayı Teşkilâtın kararı dairesinde tadil etmeye mecburdur.

4. Mevcut borçların itfası veya itfa şartları mevzuunda iki Âkîd Taraf arasında bir anlaşmaya varılmazsa, itfa şartları, bahis mevzuu iki Âkîd Taraftan birinin talebi üzerine, Teşkilât kararıyle tesbit edilebilir.

5. Teşkilât böyle bir karar ittihaz edecek durumda değil ise, mevcut borçlar aşağıdaki şartlar altında itfa olunur :

1. Ödeme iki sene zarfında ve bahis mevzuu iki Âkîd Tarafça aksi kararlaştırılmadıkça, mütevası aylık tediyeyle itfa olunur; ve

2. Senede % 1 faiz ödenir; ancak, 30 Haziran 1950 tarihinde mezkûr Âkîd Taraflar arasında yürürlükte bulunan tediye anlaşmalarında aynı müddet için daha yüksek bir faiz haddi tesbit olunmuş ise, bu faiz haddi tatbik olunur. Mezkûr anlaşmalar daha uzun bir süre için daha yüksek bir faiz haddi derpiş ederse, faiz haddi, bu had göz önünde bulundurularak, Teşkilât kararı ile tesbit edilebilecektir.

6. İşbu Ekin 4 nci veya 5 nci fıkraları hükümlerine uygun olarak tesbit edilen itfa şartları bahis mevzuu iki Âkîd Taraf arasında bir anlaşmaya varılarak bilâhara tâdil edilebilir; işbu Ekin 3 nci fıkrası hükümleri mahfuzdur.

Ek - B

Bölüm : I

Çekilme halinde Âkîd Tarafların hak ve vecibeleri

1. Yukarıdaki 34 nci veya 35 nci maddeler gereğince işbu Anlaşmanın bir Âkîd Taraf hakkında sona ermesi halinde, bu Âkîd Tarafın hak ve vecibeleri aşağıdaki hükümler dairesinde tesbit olunur.

2. a) İşbu Anlaşmanın 10 nci maddesinin (g) fıkrası ile işbu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkrası

ları hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, bahis mevzuu Âkid Tarafa tahsis edilmiş olan alacaklı veya borçlu başlangıç bakiyesinin işbu Anlaşmanın kendisi hakkında sona erdiği tarihten önceki hesap devrelerine mütaallik ameliyelerde kullanılmamış bulunan kısmına tekabül eden meblâğlar mezkûr Âkid Tarafın, işbu Anlaşmanın kendisi hakkında sonunda nihayete erdiği hesap devresine ait, sırasıyla, hesap fazlalık veya açıkları gibi telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra, borçlu başlangıç bakiyelerine tekabül eden meblâğlara ancak, bahis konusu Âkid Tarafa muadil şartta muallâkiyyatın meblâğları peşinen ve katî bir şekilde tahsis edildiği nispette tatbik edilir.

c) Bahis mevzuu Âkid Taraf Birleşik Krallık ise, kendisine tahsis olunan borçlu başlangıç bakiyesinin işbu fıkranın (a) tâli fıkrasında derpiş olunan ameliyelerde kullanılmamış bulunan kısmına tekabül eden meblâğları iptal edilir.

3. Teşkilâtça aksine karar alınmadıkça, işbu Anlaşmanın 11'nci ve 13'ncü maddeleri gereğince bahis mevzuu Âkid Tarafça, Birliğe verilen veya Birlikten alınan ikrazat ile işbu Anlaşmanın 12'nci maddesi gereğince, mezkûr Âkid Tarafça kullanılan veya alınan kredi meblâğları iptal edilerek işbu Ekin 4'ncü fıkrası hükümlerine uygun olarak hesaplanacak iki taraflı ikrazatla ikame olunur.

4. a) Bahis mevzuu Âkid Taraf, vaziyete göre, diğer Âkid Tarafların her birine veya her birinden, birlikten aldığı veya Birliğe verdiği sâfi ikrazat tutarının kendi kotasıyla diğer bilmum Âkid Taraflar kotalarının mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına muadil bir ikraz verir veya alır.

b) Bahis mevzuu Âkid Taraf, Birliğe sâfi ikrazat meblâğı vermiş olan Âkid Tarafların her birinden, her birinin verdiği ikrazatın, kendi kotasıyla diğer bilmum Âkid Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına muadil bir ikraz alır ve birlikten sâfi ikrazat meblâğı almış olan Âkid Tarafların her birine, her birinin aldığı ikrazatın, kendi kotasıyla diğer bilmum Âkid Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına muadil bir ikraz verir.

c) İşbu fıkranın (a) tâli fıkrası gereğince verilen veya alınan ikrazat, işbu fıkranın (b) tâli fıkrası gereğince, vaziyete göre, alınan veya verilen ikrazata mahsup edilir.

5. a) İşbu Anlaşmanın 12'nci maddesi gereğince kullanılan kredi meblâğları, işbu Ekin 4'ncü fıkrası bakımından, krediyi veren Âkid Tarafça Birliğe verilmiş ikrazat gibi, krediyi alan Âkid Tarafça da, Birlikten alınmış ikrazat gibi telâkki olunur.

b) 1. Çekilen Âkid Taraf, Birlikten sâfi ikrazat meblâğı almışsa, işbu Ekin 4'ncü fıkrasında derpiş edilen hesaplar bakımından, Birliğe verilen ikrazat tutarları, Birlikçe verilen ikrazat tutarına müsavi olacak şekilde, mütenasiben ayarlanır.

2. Çekilen Âkid Taraf, Birliğe sâfi ikrazat meblâğı vermişse, işbu Ekin 4'ncü fıkrasında derpiş olunan hesaplar bakımından, Birlikçe verilen ikrazat tutarları Birliğe verilen ikrazat tutarlarına müsavi olacak şekilde, mütenasiben ayarlanır.

6. İşbu Ekin 4'ncü fıkrası hükümlerinden tahaddüs eden iki taraflı ikrazat, alan Âkid Taraf ile veren Âkid Taraf arasında aksi kararlaştırılmadıkça, ikrazatı veren Âkid Taraf parasıyla ifade edilir ve iade olunur. Bu ikrazatın şartları iki Âkid Taraf arasında anlaşma yolu ile veya böyle bir anlaşma olmadığı takdirde, Teşkilât kararı ile tesbit edilir. Teşkilât bir karar ittihaz edecek durumda değilse, ikrazat senelik % 23/4 nispetinde faiz getirir; üç seneye zarfında ve, iki Âkid Tarafça aksi kararlaştırılmadıkça, aylık müsavi tediyeyle iade olunur.

7. a) İşbu Ekin 4'ncü fıkrası gereğince, çekilen Âkid Tarafın bir ikraz alan veya çekilen Âkid Tarafa bir ikraz veren diğer Âkid Tarafların her biri, vaziyete göre, Birliğe aldığı ikraza müsavi bir ikraz verir veya Birlikten verdiği ikraza müsavi bir ikraz alır.

b) Bu ikrazat, Birlikçe tesbit edilecek nispette faiz getirir ve işbu Anlaşmanın 11'nci maddesinin (b) fıkrasında derpiş olunan hesapta kaale alınmaz; bununla beraber,

1. Müterakim hesap fazlalığı veya açığı kotasından fazla olduğu nispette her Âkid Tarafın vaziyete göre, hesap fazlalığı veya açığının tesviyesinde kullanılabilir; ve,

2. İşbu Ek bakımından mezkûr 11 nci madde gereğince verilen veya alınan ikrazat mahiyetinde telâkki olunur.

Bölüm : II

Birliğin tasfiyesi

8. İşbu Anlaşma, 36 nci madde gereğince hitam bulduğu takdirde, Birlik aşağıdaki hükümler dairesinde tasfiye edilir.

9. a) İşbu Anlaşmanın 10 ncu maddesinin (g) fıkrasıyla işbu fıkranın (b) ve (c) tâli fıkraları hükümleri mahfuz kalmak kaydıyla, işbu Anlaşma gereğince kullanılmamış alacaklı ve borçlu başlangıç bakıyelerine tekabül eden meblâğlar ait oldukları Âkîd Tarafların, işbu Anlaşmanın sonunda hitam bulacağı hesap devresindeki, sırasıyla, hesap fazlalık ve açıkları mahiyetinde telâkki olunur.

b) Bundan önceki tâli fıkra, borçlu başlangıç bakıyelerine tekabül eden meblâğlar hakkında, ancak, muadil şarta muallâk yardım meblâğları, bahis mevzuu Âkîd Tarafa peşinen ve katî şekilde tahsis edildiği nispette tatbik edilir.

c) Birleşik Krallığa tahsis edilen borçlu başlangıç meblâğlarının, işbu Anlaşma gereğince kullanılmamış olan kısmına tekabül eden meblâğlar iptal edilir.

10. İşbu Anlaşmanın 12 nci maddesi dairesinde kullanılan kredi meblâğları, işbu Anlaşmanın hitamı sırasında, işbu Anlaşmanın 11 nci maddesi gereğince, vaziyete göre, verilmiş veya alınmış ikrazat mahiyetinde telâkki olunur ve iki taraflı krediler iptal edilir.

11. Teşkilât, bir Âkîd Tarafın hangi şartlar ve hadler altında, diğer Âkîd Tarafların paralarından müteşekkil mâkul miktarlardaki mütedavil fonları tasfiyeden hariç tutmaya mezun kılınabileceğini tesbit edebilir.

12. Fonların kabili tahvil varlıkları, işbu Anlaşmanın 11 nci ve 13 ncü maddeleri gereğince Birliğe ikrazat vermiş olan Âkîd Taraflara, verdikleri ikrazatın sâfi tutarlarına mütenasip ödemeler yapılmasında kullanılır. Bununla beraber, Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti tasfiyeye itiraz ettiği takdirde, bu kabili tahvil varlıklar tutarı, işbu Anlaşmanın 23 ncü maddesinin (b 1) fıkrasında derpiş olunan meblâğı aşmadığı nispette, işbu fıkra gereğince kullanılamaz.

13. Fonun işbu Ekin 12 nci fıkrası anlamındaki kabili tahvil varlıkları, işbu Anlaşmanın hitamı anında fona dâhil bulunan altın, Birleşik Devletler dolârları ve Âkîd Taraflar haricindeki memleketlerin kabili tahvil paralarıdır.

14. Âkîd Taraflarca yapılmış ve işbu Ekin 12 nci maddesi gereğince iade edilmemiş bulunan ikrazat bakıyesi, işbu Ekin, vaziyete göre, 15 nci veya 16 ilâ 18 nci fıkraları hükümleri dairesinde tesviye olunur.

15. Teşkilât, işbu Ekin 14 ncü fıkrasında derpiş olunan tesviyenin Birlik tarafından yapılacağına karar verirse, işbu Ekin 11 nci ve 13 ncü maddeleri gereğince Birlikten ikrazat almış olan Âkîd Taraflar Birliğe mezkûr tesviyeyi ifâ edebilmesi için icabeden meblâğı, almış oldukları ikrazatın sâfi tutarları nispetinde ve Teşkilâtça tesbit edilmiş şartlar altında, iade ile mükelleftirler.

16. Teşkilâtça böyle bir karar alınmadığı takdirde, Birliğe verilen ikrazatın işbu Ekin 14 ncü fıkrasında derpiş olunan iade edilmemiş bulunan bakıyesi ile Birlikçe verilen ikrazatın işbu Ekin 15 nci fıkrası gereğince başka bir suretle iadesi lâzımgelen kısmı iptal edilerek aşağıdaki 17 nci fıkra hükümleri dairesinde hesaplanacak, iki taraflı ikrazatla ikame olunur.

17. a) Her Âkîd Taraf Birliğe bir sâfi ikraz meblâğı vermiş olan Âkîd Tarafların her birinden bu sonuncusunun verdiği ikrazatın iade edilmemiş bulunan bakıyesinin birinci Âkîd Tarafın kotasiyle diğer bilûmum Âkîd Tarafların kotaları mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına tekabül eden bir ikraz alır.

b) Birlikten bir sâfi ikraz meblâğı almış olan her Âkîd Taraf, Âkîd Tarafların her birinden işbu Ekin 16 nci fıkrası gereğince Birlik tarafından birinci Âkîd Tarafa verilmiş olan ikrazatın

iadesi lâzıme'len kısmının ikinci Âkîd Taraf kotasiyle diğêr bilûmum Âkîd Taraflar kotalarının mecmuu arasındaki nispete müsavi kısmına tekabül eden bir kredi meblâğı alır.

18. İşbu Ekin 16 ncı ve 17 nci fıkraları gereğince tanınan iki taraflı ikrazat, alan ve veren Âkîd Taraflar arasında aksi kararlaştırılmadıkça, veren Âkîd Tarafın parasıyla ifade edilir ve iade olunur. İkrazat şartları iki Âkîd taraf arasında anlaşılarak veya, anlaşılmadığı takdirde, Teşkilât kararıyla tesbit edilir. Teşkilât böyle bir kararı ittihaz edecek durumda değilse, ikrazat senelik % 2. 3/4 nispetinde faiz getirir; üç sene zarfında ve, iki Âkîd Tarafça aksi kararlaştırılmadıkça, aylık müsavi tediyelele iade olunur.

19. İşbu ekin 12 nci ilâ 18 nci fıkraları hükümleri dairesinde kullanılmıyan fon varlıkları, aşğıdaki V inci tabdoda tesbit edilen nispetler dairesinde işbu Anlaşma Mümzileri arasında taksim edilir; aşğıdaki 23 ncü fıkra hükümleri mahfuzdur. Bununla beraber, bir Âkîd Taraf işbu Anlaşmanın 11 inci veya 13 ncü maddelerinden veya işbu Ekin 4 ncü, 15 nci veya 16 ilâ 18 nci fıkralarından tahaddüs eden vecibelerden birini yerine getirmezse, Teşkilâtça aksine bir karar alınmadıkça, taksime iştirak edemez.

Tablo : V

Almanya	18.902
Avusturya	4.252
Belçika - Lüksemburg	4.883
Danimarka	2.224
Fransa	17.189
Yunanistan	5.088
İrlânda	1.146
İzlanda	0.179
İtalya	9.936
Norveç	2.295
Hollanda	6.592
Portekiz	0.804
Birleşik Krallık	23.489
İsveç	1.172
İsviçre	—
Triyeste	0.342
Türkiye	1.507

20. İşbu Anlaşmanın 11 nci ve 12 nci maddeleri gereğince Âkîd Taraflara tanınan ikrazat, işbu Ekin 14 ilâ 18 nci fıkraları hükümleri dairesinde iade edilmedikleri nispette; işbu Ekin 19 ncü fıkrası gereğince kendilerine tahsis olunan alacaklarla mahsup edilir.

21. İşbu Ekin mezkûr 19 ncü fıkrası gereğince tahsis olunan alacakların tesviyesi, 20 nci fıkrada dairesinde tesviye edilmedikleri nispette, Birlikten aldıkları ikrazat tamamen tesviye edilmemiş olan Âkîd Taraflarca ifa olunur. Bu maksatla, mezkûr Âkîd Tarafların her biri 19 ncü fıkra gereğince Birlikten bir alacağı olan Âkîd Tarafların her birinden, bu alacağın birinci Âkîd Tarafın aldığı ikrazatın tesviye edilmemiş kısmı ile tesviye edilmemiş ikrazat yekûnu arasındaki nispete müsavi kısmına tekabül eden bir ikraz alır.

22. İlgili Âkîd Taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, işbu Ekin 21 nci fıkrası hükümlerinden tahaddüs eden ikrazat, aşğıdaki şekilde tesviye edilir :

1. İkrazat, ikrazatı yapan Âkîd Tarafın parasıyla ifade olunur;
2. İkrazat, işbu Anlaşmanın hitamından itibaren, 15 sene için konsolide edilir;
3. İkrazat, bu müddet zarfında senelik % 3 nispetinde faiz getirir;
4. İkrazat, işbu Anlaşmanın hitamını takip eden üçüncü seneden itibaren itfa olunur.

23. İşbu Ekin 19 ilâ 22 nci maddeleri hükümlerinin uygulanması, Teşkilâtle danışarak fonun bakiye varlıklarına, tamamının veya bir kısmının Akid Tarafların her birine veya heyeti umumiyesine tahsis edilmesini karar altına alabilecek olan Amerika Birleşik Devletleri Hükümetinin muvafakatine vâbestedir. Bununla beraber, bir Akid Taraf işbu Anlaşmanın 11 nci ve 13 ncü maddeleri gereğince verilen ikrazatı ancak bu ikrazat kendi ülkesinde veya kendisine bağlı para sahasında kullanılmak üzere, kendi parasıyla ödendiği takdirde, işbu Ekin 22 nci fıkrasında derpiş olunandan daha kısa bir müddet zarfında iadeye mecbur kılınabilir.

24. İşbu Ekin 19 ilâ 22 nci veya 23 ncü fıkraları hükümleri dairesinde, taksim edilen fon varlıkları Avrupa paralarının tahvil kabiliyetinin idamesini, Akid Tarafların kendi aralarındaki veya diğer devletlerle aralarındaki mübadelelerin serbestleştirilmesini, sınaî ve zirai istihsalin artırılmasını teşvik ve iç malî istikrarın idamesini teslül maksatlarıyla kullanılmalıdır.

Bu hususları tasdik zımında, aşağıda vaziülümza ve gerektiği şekilde yetkili Murahhaslar, işbu Protokolün zirini imza etmişlerdir.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, fransızca ve ingilizce olarak, tek bir nüsha halinde, 19 Eylül 1950 de Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterine tevdi olunacak ve Genel Sekreter musaddak birer suretini Protokolün bütün Münzilerine gönderecektir.

BİR AVRUPA TEDİYE BİRLİĞİ KURULMASI HAKKINDAKİ ANLAŞMANIN MUVAKKAT TATBİKINA MÜTEDAİR PROTOKOL

Bugün imzalanmış olan bir Avrupa Tediye Birliği kurulması hakkındaki Anlaşmanın (aşağıda «Anlaşma» denmiştir) Münzileri;

Avrupa Tediye Birliği'nin ihdasına int'zaren, Avrupalıhlararası tediyele mevzuunda alınacak tedbirlere mütedair olarak, Avrupa İkt'sadi İş Birliği Teşkilâtı Konseyince, 29 Haziran 1950 tarih'nde ittihaz olunan karar nazarı itibara alarak;

1949 - 1950 için, Avrupa memleketleri arasında 7 Eylül 1949 tarih'nde münakit Ödeme ve Takas Anlaşmasının tatbikatı ile bugün imzalanan Anlaşmanın tatbikatı arasında bir inkıtaa meydan verilmemesini arzu edecek;

Aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır:

1. İşbu Protokola dâhil Taraflar, aşağıdaki 3 ncü fıkra hükümleri mahfuz kalmak kaydiyle, Anlaşma hükümlerini, Anlaşma, 1 Temmuz 1950 den itibaren hüküm ifade etmiş gibi, muvakkaten tatbik edeceklerdir.

2. İşbu Protokol, aşağıdaki 3 ncü fıkra hükümleri mahfuz kalmak kaydiyle, bugünden itibaren yürürlüğe girecek ve Anlaşma yürürlüğe girinceye kadar, yürürlükte kalacaktır; Anlaşmanın 34, 35 ve 36 nci maddeleri hükümleri aynı şartlar altında işbu Protokola tatbik edilir.

3. İşbu Protokola dâhil bir Taraf, Protokolü imzaladığı sırada, Anlaşmanın kendisi bakımından ancak Anayasası hükümleri dairesinde tasdik edilmek şartıyla tatbik edilebileceğini beyan ederse,

1. İşbu Protokol bu Taraf hakkında, tasdik vesikasını Anlaşmanın 31 nci maddesi hükümleri dairesinde tevdi ettiği tarihte yürürlüğe girecek; ve,

2. Anlaşma hükümleri bu takdirde, bu Taraf hakkında, Anlaşma 1 Temmuz 1950 den itibaren; veya, bu taraf tasdik vesikasını tevdi ederken Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtına (aşağıda «Teşkilât» denmiştir) bunun mümkün olmayacağını tebliğ ederse, vesikanın tevdi edildiği hesap devresi başından itibaren hüküm ifade etmiş gibi muvakkaten tatbik edilecektir.

4. Anlaşma yürürlüğe girmeden evvel, Anlaşmanın 32 nci maddesinin hükümleri dairesinde, An-

laşmaya iltihak eden her Teşkilât Üyesi, Teşkilâtın tesbit edeceği usuller dairesinde ve tarihte, işbu Protokola iltihak edebilir.

5. a) İşbu Protokola dâhil her Taraf, Anlaşmayı tasdik edecek durumda olmaz ve keyfiyetten de, Anlaşmanın 31 nci maddesinin (d) f krası hükümleri dairesinde, Teşkilâtı haberdar etmiş olursa, Teşkilât Genel Sekreterine (Aşağıda «Genel Sekreter» denmiş.ir) bir çekilme ihbarnamesi tevdi ederek Protokolden çekilebilir.

b) İhbarnameyi tevdi eden Taraf, tevdi tarihini takibeden ilk hesap devresi sonunda veya bu ihbarnamede tesbit edilebilecek daha sonraki bir tarihte, işbu Protokola Taraf olmaktan çıkar.

c) Genel Sekreter, işbu fıkra mucibince tevdi edilecek her ihbarnameden, Protokola dâhil bütün Tarafları ve Anlaşmanın 18 nci maddesinde bahis konusu Ajanı, derhal haberdar edecektir.

6. İşbu Protokola dâhil Tarafların kotaları mecmuu, Anlaşmanın 11 nci maddesinde iptidaen tesbit edilmiş olan kotalar yekûnunun % 50 sinden aşağı düşerse, Teşkilâtça aksine bir karar alınmadıkça, işbu Protokol hükümden sâkit olur.

7. Yukardaki 5 nci ve 6 nci maddeler hükümlerinin tatbiki halinde,

1. İşbu Protokol bir hesap devresi sonunda, işbu Protokola dâhil bahis mevzuu Taraf veya bilûmum Taraflar hakkında hükümden sakıt olmasına rağmen, biten bu hesap devresine taallûk eden ameliyeler icra edilir; ve

2. Bahis mevzuu Tarafın veya bilûmum Tarafların hak ve vecibe'eri, vaziyete göre, Anlaşmanın B ekinin I nci veya II nci bölümü hükümleri dairesinde tesbit olunur.

Bu hususları tasdik zımında, aşağıda vaziülümza ve gerektiği şekilde yetkili Murahhaslar, işbu Protokolün zirini imza etmişlerdir.

Her iki metin de aynı derecede muteber olmak üzere, fransızca ve ingilizce olarak tek bir nüsha halinde, 19 Eylül 1950 de Paris'te tanzim edilmiştir. Bu nüsha Avrupa İktisadi İş Birliği Teşkilâtı Genel Sekreterine tevdi olunacak ve Genel Sekreter musaddak birer suretini Protokolün bütün Mümzilerine gönderecektir.

